



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||  
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In  
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

**Puente, Luis de la**

**Coloniæ Agrippinæ, 1626**

§. 3. Immodestiæ detrimenta

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45802](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45802)

dixit ipsa Virgo sanctissima: vt nihil vltra leue & puellare ageret, & à iocis abstineret, sciens quod inter easdem Virgines quas viderat, ad obsequium die trigesimo veniret. Quibus visis in cunctis suis moribus puella mutata est, vt omnem leuitatem puellaris vitæ magna grauitate diceret. omnibus, qui eam videbant, stupentibus. Reuelatio verò, quam habuit de sua morte, ita ad punctum executioni est demandata, quemadmodum ipsa consilium sequuta est, quod acceperat.

5.  
f Job. 28. 25.  
Modestia  
Donū Dei  
Lib. 9. Mo.  
val. 6. 4.  
Modestia  
Dei timori  
iungi de-  
bet.

g Pro. 12. 4.  
h Psal. 4. 5.

Ex Cassia-  
no Collat.  
11. 5. 3.

Immode-  
stia oritur  
ex vitijs  
grauissimis

Deformat  
nominem  
immode-  
stia.  
a Len. 15. 45

Denique hæc Modestia, donū est Domini nostri, de quo dicitur apud Isaiam quod fecerit venter pondus: Hominibus enim ex se vagis, & inconstantibus pondus adhibet & grauitatem Modestia, vt eā decentiā & tranquillitatem uentur, quā decet; aut (vt S. Gregorius interpretatur) vitis contemptum pondus tribuit, & grauitatem spiritus, vt carnis leuitatem & mutabilitatem reprimant. Hoc autem pondus & Modestia, vt vera sit ac solida innotet, debet reuerenti Dei timori, cuius meminit Sapiens, cum dixit: *g finis Modestiam timor Domini*; & actuali memoriæ Dei præsentis & assistentiæ in omnibus, & tempore cuius meminit S. Apostolus, cum dixit: *h modestia vestra in omnibus hominibus: Dominus enim prope est*, quasi monere, vt quæuis Modestia debeat esse publica: intentio tamē esse debet occulta. Modestia vestra omnibus hominibus debet esse conspicua: sed non propterea, vt illis; sed vt illi placeatis: qui magis prope est, quàm illi. Quod si præsentia Regum ac Principum famulos ac subditos reddit modestos: quantò est magis rationis præsentaneum vt Creatoris præsentia modestas & compositas reddat creaturas. Tunc enim modestia erit continua, & perseuerans, publicè, & occultè, coram alijs, & seorsim ab illis; in rebus magnis, & paruis: nihil enim quod non placeat, fieri debet coram Deo, cui infinita debetur reuerentia.

## §. III.

*Immodestia detrimens.*

**P**RÆDICTÆ Excellentie Modestis adhuc melius intelligentur, si dixerimus referamus Immodestiam, quæ ei aduersatur: hæc enim est deformitas quæ & morbus, aut exterior hominis dissolutio, quæ ex aegritudine, ac deordinatione Passionum interiori oritur: nominatim autem superbia, & vanitas; aut ira, & impatientia; aut curiositate, & aeternitate animi; aut à nimia insensualitate, siue excessu in gaudio, aut tristitia. Omnes enim passionis, quæ sine mine factis, conantur Modestiam destruere, edentes externa signa inordinacionis & perturbationis, quæ ipsæ habent. Eū in modū quo lepra est morbus exteriorum carnis partem deturpans varijs maculis, & viceribus, ex corruptis intus latente humore prouenientibus: ita Immodestia est vitium deturpans, ac deformans corpus, eod quod talis sit spiritus, qui latet. Et quædam modum olim iubebat Deus, a vt quicumque maculatus esset lepra haberes

menta diffusa, caput nudum: vt omnes possent lepram videre, & os veste conte-  
 dum; ne corrupto suo habitu alios inficeret, & propter eandem causam, omni  
 tempore quo leprosus esset, solus habitaret extra castra: ita igitur Immodesti, vesti-  
 menta animæ Intra, hoc est Modestiam, habent diffusa, & inordinata, per-  
 mittente Deo, huiusmodi indicia, vt ex eis interior lepra dignoscatur, qua  
 talis anima est infecta. Eum etiam in modum quo Salomon de homine A-  
 postata, qui à seruitio diuino recedit, dixit: *b homo Apostata vir inutilis, gradi-  
 tur ore peruerso, annuit oculis, vorit p̄ de digito loquitur, prauo corde machinatur  
 malū, & omni tempore inergia seminat: & ex huiusmodi signis, talis esse digno-  
 scitur.* Quemadmodum euenit Iuliano Apostata: de quo scribitur, quod cū  
 Athenis studeret, ad eum esset leuis, in omnibus & corporis moribus immode-  
 stus, vt videns eum Gregorius Nazianzenus, dixerit. O quam horrendum  
 monstrum sibi ipsi nutrit Respublica Romana!

QUAMOBREM homines immodesti merito deberent tanquam leprosi se-  
 parari à Congregationibus Religiosorum, & Societate Iustorum: ne illos  
 perturbarent, aut malorum exemplorum scetore inficerent. Ita S. Ambro-  
 sius se habuit erga quendam clericum, qui ipsum in sua domo exeuntem com-  
 mitari solebat: Qui, (ait) adeo, erat immodestus, vt inordinato suo incedē-  
 do: tanquam flagello quodam, meos oculos verberaret: ac propterea eū  
 ex meo comitatu dimisi. Et propter eandem causam noluit alterum ad sa-  
 croscordines admittere etiam magnā instantiā id petentem. Et de viro que  
 dicit, infelicem exitum habuisse.

NAM turpe illud, & quasi exasum frontispiciū satis magnum erat indi-  
 cium perturbationis internæ domus eius animæ; & quod non multū à rui-  
 na abesset interius illud ædificiū. Ex quo efficitur, vt quod altiore aut perfe-  
 ctiorē statum homo habet, & proficitur: eō sit immodestia perniciosior. Si-  
 cut etiam in veste pretiosiori macula maiorem adferunt sceditatem; & vt S.  
 Hieronymus ait: nugæ & ioci in ore sæcularium, sunt tantum nugæ: at in o-  
 re Sacerdotum sunt quasi sacrilegia & blasphemix: eō quod celitati & pu-  
 ritati status eorum plurimum auersentur. Ita dicere liceret Immodestias in  
 laicis & sæcularibus hominibus tales censerentur in religiosis & Ecclesiasticis  
 esse quasi sacrilegia: quatenus sceditatem, quā statu suo profitentur, detur-  
 pant, & iniuriā afficiunt. Ac proinde cedunt etiam in totius Communis  
 detrimentum: cuius opinionē suis Immodestijs valde apud alios imminunt;  
 animumque & affectum alijs auferunt ingrediendi in domum illius Reli-  
 gionis, quæ aditum & frontispiciū adeo incompōsitum & turpe habet.

PRÆTEREA sua Immodestia hostibus aditum præbent, ad Castitatem  
 & reliquas virtutes deprædandas: ipsa enim illos incitat ac permoet ad  
 huius detrimenti occasiones quærendas: quemadmodum immodesta illa

T 3

mulier

Immodesti  
 habent af-  
 fectus in-  
 ordinatos.  
 b Prou. 6 1.

Julianus a-  
 postata im-  
 modestus  
 fuit.

Inuestiua 2  
 in Iulianū

2.

Immodesti  
 a iustis se-  
 parandi  
 sunt.

Lib. 1. Offic.  
 c. 117.

3.

Immode-  
 stia externa  
 perturba-  
 tionis in-  
 ternæ sig-  
 num.

In Epita-  
 phio ad Eu-  
 stochiū Vir-  
 ginem.

Nugæ in o-  
 re sacerdo-  
 tis sunt  
 quasi blas-  
 phemix.

4.

Immodesti  
 præbent  
 dirum ho-  
 stibus vir-  
 tutum.

c. *Prout. 7. 11.*

mulier, de qua Salomon ait, quod esset *c. garrula & vaga, quietis impatiens, & valens in domo consistere pedibus suis, nunc foris, nunc in plateis, nunc iuxta angulos insidians*, suarumque voluptatum occasionem & eicam quærens. Et quoniam am Dæmon non dormit, statim illis occasiones immitit, & obrudit portas adeo patentis.

5.  
Immodestia hominem facit inhabilem ad orationem.  
d. 4. Reg. 5. 10.  
Pœnitentia pro immodestia suscepta.

ACCEDIT, quod immodestia, inhabilem reddit hominem ad orationem & Exercitia spiritualia: quia negat Dominus noster deuotionis fructum & ritui, per tot rituos, & partes diffluenti. Quod si Propheta d. *Elisens* noluit exire, vt videret & alloqueretur *Nahaman* leprosum, priusquam *Septem nauet in Iordane & a lepra mundaretur*; & tunc locutus est, & valde familiariter cum eo egit: quid mirum, quod Dominus noster nolit faciem suam tandem ostendere, nec familiariter cū immodestis hisce leprosis agere, dum per pœnitentiam & mortificationem lauent, omnemque suam lepram purificem? & ob eam causam Sancti seuerè in se ipsis puniebant quamuis immodestiam, ob quam tanto bono priuarentur. De quodam sancto nomine Eusebio refert *Thodore* us, quod ambulans per campum legens Euangelia, leuauit oculos, vt aspiceret quosdam rusticos suis bobus arantes agros in cuius Immodestiam pœnam circulum ferreum collo suo apposuerit, & rea que catena alligauerit alteri, quem gestabat ad cingulum: ita vt cogitur semper caput inclinatum portare, puniens dura adeo hac pœnitentia pœnitio quadraginta annorum Immodestiam vnus diei. Et *S. Catharina Senensis* per multos dies fleuit amarè Immodestiam, in Oratione admissam, & vertit caput, vt fratrem suum videret.

6.

In *visis Patrum.*

SED ne quis in temeraria iudicia dilabatur, aut propter apparentes quas immodestias aliquem cōtemnat, operæ precium est aduertere: aliquas deprehensas esse in viris aliquibus valde sanctis, varijs de causis. *Aliquam* ex inaduertentia; sicut legitur de magno illo *Arsenio*, in quo summa immodestia & grauitas elucebat: & nihilominus ex inaduertentia coram toto illo conuentu femur vnū super alterū collocabat, nō sine offensione reliquorū Religiosorū: donec die quodā Abbas magna dexteritate & prudētia iussit quem alium Monachū eodē modo se collocare corā ipso *Arsenio*: quē ipse Abbas monuit immodestiam illius: & tunc *Arsenius* propriam suā primò aduertit & in posterū emendauit. *Aliquando* prouenit etiam ex aliqua naturali pœnitentia corpus inordinatè permouente, ita vt reprimi non possit. Sicut *S. Gregorius* refert de quodam sancto, qui vocabatur *Isaac*, qui cū inculpabilis esset ac prodigiosè vitæ, nō poterat aliquando immodesti risus impetum, & effusam lætitiā cohibere; sicut etiam alij non possunt linguam continere, vt cum ea quiete, & tarditate, qua oportet, loquuntur: permittente Deo. Nō hanc in rebus paruis debilitatem, ne in maioribus arroganter euanescentem

*Lib. 3. Dial. 6. 14.*

Interdum

Interdum etiam fecerunt aliqua sancti, quæ immodesta videbantur, ut hæc ratione se coram hominibus humiliarent, & honoré fugerent, quem illis offerre volebant; aut ob alios fines gloriæ Dei, speciali instinctu id eis inspirati: ut apparet ex Historijs Simeonis Sale, S. Francisci; & aliorum Sanctorum; & Isaias Propheta iubente Deo, *ambulavit nudus & discalceatus*; & David, ut mortem euaderet, quam timebat, fecit coram Rege Achis aliquot motus & iudicia immodesta, & *e stuebant salivæ eius in barbâ*. & saliebat in Aula & *impungebat in ostia portæ, quasi insanus*, aut stultus. Ad huiusmodi tamen casus opus est prudentia plus quàm humana, & motione diuina; sine qua non est faciendum, quod in se indecens est & malum, etiamsi in finem bonum dirigatur.

## CAPVT XIV.

TEMPERANTIAM ET ABSTINENTIAM CONFERRE  
ad custodiam Castitatis, & vicloriam de luxuria reportandam.

TEMPERANTIA, quæ inordinatum voluptatum gustatus appetitum moderatur, & alio nomine Abstinencia dicitur, (quatenus ab ijs cibis & potibus abstinet, quæ huiusmodi voluptatum sunt materia) hostem habet vitium gulæ & ebrietatis matrem, scilicet Luxuriæ, quod insinuat Ecclesiasticus dicens: *duo genera abusi sunt in peccatis, & tertium adducit iram & perditionem. Anima calida quasi ignis ardens, non exstinguetur donec aliquid glutiat: & homo nequam in ore carnis suæ non desinet, donec incendat ignem. Homini fornicatio annis panis dulcis, non fatigabitur transgrediens usque ad finem &c.* quibus verbis monet, hominem deditum gulæ, quam vocat *os carnis*, non sistere, donec luxuriæ ignem accendat; & comedentem ac bibentem nimium cibos & vinâ delicata ede deuenire, ut fornicationis & adulterij panem dulcem, & iucundum sibi reputet; & ut in hæc vitia, tanquam effrænis præcipitur. Sed quoniam de hoc puncto fufius actum est in secundo tomo: solum hic adferemus, quæ ad nostrum pertinent institutum: supponentes eos, qui velint compotes euadere castitatis, & præclarorum aliorum Christianæ vitæ facinoram, debere sese munire virtute abstinentiæ; carni que subtrahere omnem excessum in cibo & potu, qui esse potest esca luxuriæ, & aliorum vitiorum; neque esse contentos, quod illicitis & prohibitis abstineant (illis enim uti essent in temperantiâ); sed interdum etiâ à delicatis & preciosis, quavis eis uti liceret ut hæc ratione subiectum magis ac obtemperantem habeat hostem domesticum carnem scilicet; & ut castitatis thesaurum tutius conseruent; maioresque vires à Deo obtineant, quibus graues pugnas vincant, & gloriosos triumphos reportent.

Eum in modum, quo Daniel cum socijs suis in itinere dederunt clarissimis victorijs proponentes firmiter *in corde suo, ne polluerentur de mensa Regis, neque de vino potus eius*: sed contenti essent leguminibus ad vescendum, & aqua ad bibendum. Quod præclare S. Basilius expendit his verbis: Daniel

quod

d Isai 10. 3.

c1. Reg. 21. 13.

Ex S. Tho. 2. 2. q. 146. &amp; 149. a. 2. ad 1.

a Eccl 28. 28

Gulosus fit Luxuriosus. Tract. 2. c. 7. Studiosi castitatis debent se munire abstinencia. Interdum à licitis abstinentium.

b Dan. 1. 2.